

Bruxelles, 28 septembrie 2015
(OR. en)

12382/15

LIMITE

VISA 314
CODEC 1248
COMIX 435

Dosare interinstituționale:
2014/0094 (COD)
2014/0095 (COD)

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul/Comitetul mixt
Nr. doc. Csie:	8401/14 VISA 90 CODEC 971 COMIX 201 (COM(2014) 164 final) 8406/14 VISA 91 CULT 56 CODEC 974 COMIX 202 (COM(2014) 163 final)
Subiect:	Pachetul legislativ privind vizele - Proiect de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind Codul de vize al Uniunii (Codul de vize) (reformare) - Proiect de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a vizei de circuit

I. Stadiul lucrărilor

La 2 aprilie 2014, Comisia a prezentat „Pachetul legislativ privind vizele” care conține propunerea de reformare a Regulamentului privind Codul de vize al Uniunii¹ (denumit în continuare Codul de vize) și propunerea de regulament care vizează instituirea unei vize de circuit².

¹ Proiect de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 810/2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (a se vedea 8401/14).

² Proiect de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a vizei de circuit și de modificare a Convenției de punere în aplicare a Acordului Schengen și a Regulamentelor (CE) nr. 562/2006 și (CE) nr. 767/2008 (a se vedea 8406/14).

Proiectul de regulament de reformare a **Codului de vize** ține seama de faptul că se acordă o importanță politică din ce în ce mai mare impactului pozitiv al politicii în domeniul vizelor asupra economiei Uniunii Europene în ansamblu și, mai ales, asupra turismului. Scopul său este de a asigura o mai mare coerență cu obiectivele de creștere prevăzute în Strategia Europa 2020 și de a contribui la generarea creșterii economice, menținând în același timp coerența cu alte politici ale Uniunii, precum relațiile externe, comerțul, educația, cultura și turismul.

Pentru a atinge acest obiectiv, sunt propuse o serie de modificări care facilitează posibilitățile de călătorie pentru persoanele care călătoresc legal și simplifică cadrul juridic în interesul statelor membre. De asemenea, sunt stabilite noi categorii de solicitanți de vize care ar beneficia de aceste facilități procedurale. Unele facilități procedurale se aplică tuturor solicitanților, în timp ce altele se aplică numai anumitor categorii de beneficiari: „solicitanții înregistrați în VIS”, „persoanele care călătoresc cu regularitate înregistrate în VIS”, precum și „rudele apropiate” ale cetățenilor Uniunii.

În ceea ce privește proiectul de regulament privind **viza de circuit**, acesta instituie un nou tip de viză, denumită „viză de circuit”. Obiectivul său este de a acoperi o lacună legislativă prin introducerea unei noi autorizații pentru persoanele care au un interes legitim sau o nevoie legitimă de a sta mai mult de 90 de zile în spațiul Schengen, dar nu suficient de mult timp în orice stat membru pentru a-și stabili reședința acolo. Prin urmare, ar oferi o soluție pentru anumite categorii de persoane care au astfel de interes sau nevoie legitimă, cum ar fi artiștii, sportivii și echipele acestora care merg în turneu dintr-un stat membru în altul. Durata șederii autorizate în spațiul Schengen ar ajunge la un an, cu posibilitate de prelungire cu încă un an, dar s-ar limita la 90 de zile în orice perioadă de 180 de zile pentru fiecare stat membru. Viitorul sistem de intrare-ieșire la nivelul UE ar putea fi important pentru această propunere, întrucât va permite calcularea duratei autorizate de ședere a tuturor resortisanților țărilor terțe.

În ceea ce privește lucrările din cadrul Parlamentului European, dl López Aguilar (LIBE, S&D) este raportorul pentru propunerea privind reformarea Codului de vize, iar dl Brice HORTEFEUX (LIBE, PPE) a fost numit raportor pentru propunerea prin care se urmărește instituirea unei vize de circuit. Proiectele de rapoarte au fost prezentate în cadrul Comisiei LIBE la 14 septembrie. Votarea amendamentelor cu privire la fiecare propunere se va desfășura probabil la 13 octombrie 2015.

În ceea ce privește lucrările în cadrul Consiliului, Grupul de lucru pentru vize a început prima lectură a proiectului de regulament de reformare a Codului de vize în iunie 2014 și în ceea ce privește proiectul de regulament privind viza de circuit în octombrie 2014. Discuțiile s-au axat pe o serie de facilități considerate deosebit de problematice și pentru care trebuie identificate soluții adecvate. De fapt, principala preocupare a Consiliului este găsirea echilibrului corespunzător între stimularea creșterii economice prin turism în cadrul Uniunii Europene și preîntâmpinarea imigrației ilegale și a riscurilor pentru securitate.

Comitetul a examinat aceste aspecte la 24 septembrie 2015, pe baza documentului 11858/15. Pe această bază, Președinția a elaborat prezentul document revizuit în vederea continuării discuțiilor din cadrul Comitetului Reprezentanților Permanenți și din cadrul Consiliului.

II. Chestiuni nesolutionate

A. Abordare generală privind Codul de vize reformat

Înainte de a analiza mai multe chestiuni nesoluționate, care sunt percepute drept sensibile și pentru care ar fi nevoie de orientare politică din partea miniștrilor astfel încât dezbaterile să înregistreze progrese semnificative, ar trebui să fie luată în considerare abordarea generală privind Codul de vize reformat.

Scopul principal al propunerii de reformare a Codului de vize este de a conferi un impact pozitiv asupra ansamblului economiei Uniunii Europene, în special asupra turismului, prin generalizarea unei serii de facilități pentru călătorii legitimi care au nevoie de viză. Aceste facilități, inclusiv taxe mai mici pentru anumite categorii și proceduri mai ușoare, au fost acordate până în prezent într-o serie de cazuri prin încheierea unor acorduri privind facilitarea eliberării vizelor între UE și anumite țări terțe în combinație cu încheierea unor acorduri de readmisie cu aceste țări. Acordarea de către UE a unor facilități de eliberare a vizelor a fost în mare parte utilizată drept pârghie pentru a convinge țările terțe în cauză să încheie în paralel acorduri de readmisie. Aceste acorduri implică faptul că cealaltă parte trebuie nu numai să-și ia înapoi resortisanții, ci și să accepte resortisanții altor țări terțe care au intrat în UE de pe teritoriul părții respective.

În agenda europeană privind migrația, Comisia a indicat, în contextul returnării, faptul că va revizui și abordarea sa privind acordurile de readmisie, acordând prioritate principalelor țări de origine ale migranților în situație neregulamentară.

În concluziile sale din 25-26 iunie 2015, Consiliul European s-a concentrat asupra a trei dimensiuni-cheie care trebuie să avanseze în paralel: transferul/relocarea, returnarea/readmisia/reintegrarea și cooperarea cu țările de origine și de tranzit. Acesta a concluzionat că toate instrumentele ar trebui mobilizate pentru a promova readmisia migranților în situație neregulamentară în țările de origine și de tranzit, pe baza ideilor prezentate de Comisie în cadrul Consiliului la 16 iunie¹, conform cărora Comisia se va asigura că angajamentele de readmisie sunt puse în aplicare în mod eficace cât mai curând posibil, în special cele prevăzute în Acordul de la Cotonou, și că negocierile în curs privind acordurile de readmisie sunt accelerate și finalizate cât mai curând posibil, în timp ce noi negocieri vor fi lansate cu alte țări terțe.

Ar putea fi oportun să se reexamineze dacă introducerea unor facilități de acordare a vizelor în Codul de vize, care în mod tradițional sunt acordate prin intermediul unor acorduri, este cea mai bună cale de urmat în acest context în acest moment.

Președinția propune Consiliului să urmeze o abordare politică cuprinzătoare și coerentă, ținând seama pe deplin de eforturile în curs privind readmisia, securitatea și frontierele, continuând în același timp să depună eforturi pentru un impact pozitiv al politicii în materie de vize asupra ansamblului economiei Uniunii Europene, în special asupra turismului.

B. Aspecte specifice privind Codul de vize reformat

Președinția prezintă următoarele aspecte:

1) Eliberarea obligatorie a unei vize cu intrări multiple (VIM) cu o valabilitate de trei sau de cinci ani pentru persoanele care călătoresc cu regularitate înregistrate în VIS [articolul 21 alineatele (3) și (4)]

Potrivit propunerii Comisiei, consulatele eliberează o VIM cu o valabilitate de trei ani persoanelor care călătoresc cu regularitate înregistrate în VIS care au utilizat în mod legal ultimele două vize obținute. Persoanelor care călătoresc cu regularitate înregistrate în VIS care au utilizat în mod legal VIM valabilă trei ani li se eliberează o VIM valabilă cinci ani, cu condiția ca cererea să fie depusă în termen de cel mult un an de la data expirării VIM valabile trei ani.

¹ A se vedea documentul 10170/15.

Marea majoritate a delegațiilor și-a exprimat dezacordul față de propunerea ca, în cazul în care toate condițiile sunt întrunite, consultatele să nu aibă altă opțiune decât de a elibera o VIM (adică eliberarea unei VIM sau neeliberarea niciunei vize), fără a beneficia de nicio flexibilitate în ceea ce privește durata de valabilitate a VIM, și chiar și atunci când aceasta nu a fost solicitată. Unele delegații au susținut introducerea posibilității de a adapta durata de valabilitate a VIM la nevoile și la cerințele specifice ale solicitantului și de a elibera o viză cu o durată de valabilitate mai scurtă.

Pe de altă parte, Comisia subliniază că abordarea sa ar duce la armonizarea practicilor și la preîntâmpinarea fenomenului de „visa shopping”. De asemenea, Comisia susține că aceasta ar putea reduce volumul de muncă al consulatelor, care ar avea de analizat mai puține cereri.

Comisia reamintește și că abordarea ar fi coerentă cu obiectivul economic al propunerii de reformare, deoarece călătorii *bona fide* ar putea călători mai des în UE în scop profesional sau de agrement.

Având în vedere aceste considerații, Președinția propune următoarele:

- *eliberarea de VIM nu trebuie făcută obligatorie în ceea ce privește persoanele care călătoresc cu regularitate înregistrate în VIS și eliberarea de VIM ar trebui să facă obiectul unei marje de apreciere suficiente care să includă considerații politice cum ar fi riscul în materie de securitate și cooperarea în materie de readmisie și*
- *ar trebui prin urmare să li se acorde consulatelor posibilitatea de a determina durata de valabilitate a VIM pentru o perioadă mai scurtă decât perioada de trei sau de cinci ani propusă de Comisie.*

2) Eliminarea actualului articol 15 din Codul de vize, care prevede o asigurare medicală de călătorie (AMC)

Comisia a propus eliminarea cerinței ca solicitanții de viză să dovedească că dețin o AMC corespunzătoare și valabilă, deoarece consideră că nu a fost niciodată demonstrată valoarea adăugată reală a măsurii privind AMC.

Marea majoritate a delegațiilor s-a opus cu tărie acestei modificări și a solicitat reintroducerea dispoziției. Dat fiind că s-a constatat că spitalele înregistrează datorii importante pentru îngrijirile de sănătate pe care le acordă „străinilor”, delegațiile solicită îmbunătățirea sistemului actual, mai degrabă decât eliminarea sa.

Având în vedere cele de mai sus, Președinția propune următoarele:

- *reintroducerea articolului referitor la AMC și*
- *însărcinarea grupurilor de pregătire ale Consiliului să examineze modul în care ar putea fi îmbunătățit sistemul actual.*

3) Domeniul de aplicare al definiției termenului „rude apropiate” ale cetățenilor Uniunii [art. 2 alineatul (7)]

Comisia a propus dispoziții menite să faciliteze vizitele de familie în cazul rudelor apropiate ale cetățenilor Uniunii cu reședința pe teritoriul statului lor membru de cetățenie, precum și în cazul rudelor apropiate ale cetățenilor Uniunii cu reședința într-o țară terță și care doresc să viziteze împreună statul membru de cetățenie al cetățeanului Uniunii. Ar trebui remarcat faptul că unele acorduri de facilitare a eliberării vizelor încheiate recent prevăd deja această posibilitate. Rudele apropiate ale cetățenilor Uniunii se numără printre noile categorii de solicitanți care ar avea dreptul la o gamă semnificativă de facilități procedurale. Termenul „rude apropiate” include soțul sau soția, copiii, părinții, persoanele care exercită autoritatea părintească, bunicii și nepoții.

Numeroase delegații și-au exprimat preocuparea sau dezacordul față de crearea acestei noi categorii de solicitanți, principalul motiv fiind că definiția include prea multe persoane și depășește ceea ce se prevede în Directiva 2004/38/CE¹. Directiva stabilește, pe de o parte, condițiile care reglementează exercitarea dreptului la liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre de către cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora și, pe de altă parte, dreptul de ședere permanentă pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora. Directiva definește membrii familiei drept: (i) soțul, (ii) partenerul cu care cetățeanul Uniunii a contractat un parteneriat înregistrat, (iii) descendenții direcți în vârstă de cel mult 21 de ani sau care se află în întreținerea soțului sau a partenerului și, în cele din urmă, (iv) ascendenții direcți care se află în întreținere și cei ai soțului sau ai partenerului. În timp ce facilitățile procedurale pentru membrii familiei prevăzute în propunere reflectă facilități deja consacrate în Directiva 2004/38/CE, facilitățile prevăzute pentru „rudele apropiate” sunt mai cuprinzătoare în propunerea Comisiei.

Având în vedere cele de mai sus, Președinția propune ca:

- *domeniul de aplicare al definiției „rudelor apropiate” ale cetățenilor Uniunii să se limiteze la „membrii de familie” astfel cum sunt definiți în Directiva 2004/38/CE.*

4) Reprezentarea obligatorie a statelor membre [articolul 5 alineatul (2)]

În prezent, statele membre trebuie să coopereze pentru a preveni situația în care o cerere de viză nu poate fi examinată și nu se poate decide cu privire la aceasta ca urmare a faptului că statul membru competent, în conformitate cu Codul de vize, fie nu este prezent, fie nu este reprezentat în țara terță în care solicitantul depune cererea de viză. În scopul de a evita în acest caz obligarea solicitantului să se deplaseze într-o țară în care statul membru competent este prezent sau reprezentat, Comisia a propus că solicitantul să aibă dreptul de a depune cererea la consulatul unuia dintre statele membre de destinație a vizitei avute în vedere sau la consulatul statului membru al primei intrări, dacă prima opțiune nu este aplicabilă, dar și în toate celelalte cazuri la consulatul oricăruia dintre statele membre care sunt prezente în țara în cauză.

¹ Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora.

Mai multe delegații și-au exprimat preocuparea față de conceptul că cererea poate fi depusă la orice consulat prezent în țara terță, ceea ce ar presupune o împovărare inegală în materie de personal și costuri asupra anumitor state membre care dispun de o largă rețea consulară. De asemenea, delegațiile au subliniat că practica actuală bazată pe acordurile de reprezentare existente este satisfăcătoare. Ca soluție de compromis, delegațiile au sugerat că ar putea fi încheiate acorduri bilaterale pentru a consolida acoperirea consulară în țările terțe în cauză.

Având în vedere aceste considerații, Președinția propune păstrarea normelor existente în materie de competență, cu adăugarea posibilității ca statele membre să încheie un acord bilateral cu scopul de a asigura o acoperire consulară adecvată.

C. Domeniul de aplicare al propunerii privind viza de circuit

Propunerea implică faptul că, în principiu, orice resortisant al unei țări terțe poate solicita o viză de circuit dacă poate dovedi în mod corespunzător că intenționează să rămână pe teritoriul a două sau mai multe state membre pentru o perioadă mai mare de 90 de zile, fără a rămâne mai mult de 90 de zile pe teritoriul vreunui dintre aceste state membre.

Un număr semnificativ de delegații și-a exprimat preocupările serioase cu privire la sfera de întindere a categoriei beneficiarilor unei vize de circuit și cu privire la dificultatea de a controla deplasările călătorilor, generată de absența controalelor la frontiere în spațiul Schengen. Prin urmare, s-a propus să se restrângă domeniul de aplicare personal al propunerii la categoriile menționate de solicitanți care au un interes legitim sau o necesitate legitimă de a călători în spațiul Schengen pe o durată mai mare de 90 de zile.

În plus, propunerea abrogă de asemenea parțial articolul 20 alineatul (2) din Convenția de punere în aplicare a acordului Schengen (CISA), conform căruia, dacă un stat membru a încheiat un acord bilateral de exonerare de obligația de a deține viză cu o țară terță care figurează pe lista din anexa II la Regulamentul privind vizele („lista țărilor fără viză”) înainte de intrarea în vigoare a CISA (sau înainte de data aderării ulterioare a statului membru la Acordul Schengen), dispozițiile acestui acord bilateral pot servi ca temei pentru ca statul membru respectiv să „prelungască” șederea fără viză pe teritoriul său pe o perioadă mai lungă de trei luni pentru resortisanții țării terțe în cauză. Cetățenii țărilor terțe respective (fără viză) pot rămâne în aceste state membre în perioada prevăzută în acordul bilateral de exonerare de obligația de a deține viză aflat în vigoare între statele membre și aceste țări terțe în plus față de șederea generală de 90 de zile în spațiul Schengen. Aceasta înseamnă că cetățenii lor pot rămâne legal pentru o perioadă practic nelimitată în spațiul Schengen pe baza diferitelor acorduri privind exonerarea de obligația de a deține viză de scurtă ședere încheiate de țara lor și mai multe state membre.

În propunerea sa, Comisia a considerat că existența unor „extinderi ale șederilor” bilaterale contravine articolului 77 alineatul (2) literele (a) și (c) din TFUE, deoarece politica comună a vizelor nu se poate baza pe existența unor acorduri bilaterale din trecut. Comisia a susținut de asemenea că punerea în aplicare a articolului 20 alineatul (2) ridică probleme practice și creează insecuritate juridică atât pentru autorități, cât și pentru călători, în special în cazul în care aceștia din urmă urmează să plece din spațiul Schengen. În plus, viitorul sistem de intrare/ieșire necesită reguli clare și, din motive tehnice, nu se poate ține cont de eventualitatea aplicării în continuare a acordurilor bilaterale de exonerare de obligația de a deține viză atunci când trebuie verificată perioada de ședere autorizată. Prin urmare, propunerea prevede o perioadă de tranziție de cinci ani pentru ca statele membre să „elimine treptat” impactul acordurilor lor bilaterale în ceea ce privește durata totală a șederii resortisanților țărilor terțe în spațiul Schengen.

Delegațiile s-au opus ferm ideii de a denunța acordurile bilaterale existente, întrucât, pe de o parte, resortisanții țărilor terțe în cauză nu prezintă niciun risc în materie de securitate sau de imigrație ilegală și, pe de altă parte, dispozițiile privind exonerarea de obligația de a deține viză sunt adesea introduse în acorduri mai globale care ar fi dificil de renegociat din punct de vedere diplomatic, cu atât mai puțin atunci când aceste acorduri prevăd de asemenea exonerarea reciprocă de obligația de a deține viză în beneficiul cetățenilor UE.

Președinția propune următoarele:

- *limitarea domeniului de aplicare al proiectului la o viză de circuit pentru anumite categorii de solicitanți și*
- *însărcinarea grupurilor de pregătire ale Consiliului să analizeze chestiunea acordurilor bilaterale care fac obiectul articolul 21 alineatul (2) din CAAS, luând în considerare de asemenea viitorul sistem de intrare/ieșire.*

III. Concluzie

Comitetul Reprezentanților Permanenți/Consiliul este invitat:

- să convină asupra sugestiei formulate la punctul II.A referitor la abordarea generală privind Codul de vize reformat;
- să convină asupra sugestiilor formulate cu privire la aspecte specifice referitoare la Codul de vize reformat în conformitate cu punctul II.B;
- să convină asupra sugestiilor formulate referitor la propunerea privind viza de circuit în conformitate cu punctul II.C

cu scopul de a orienta lucrările ulterioare în cadrul grupurilor de pregătire ale Consiliului.
